

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ДУ «НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ
ЦЕНТР ВИЩОЇ ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»**

Матеріали міжнародної науково-практичної конференції магістрантів

**ЕКОЛОГІЗАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА ТА ОХОРОНА ПРИРОДИ ЯК ОСНОВА
ЗБАЛАНСОВАНОГО РОЗВИТКУ**

21 листопада 2019 року

Біла Церква 2019

комбікормів для риб, що призвело до зниження рибопродуктивності водойм та якості товарної риби.

Для зростання рибопродуктивності водойм необхідно підтримувати природної кормової бази. Так як на ставах підприємства пороводиться робота з внесення добрив то стан природної кормової бази знаходиться на досить високому рівні. Для підвищення рибопродуктивності ставів на 12-24 ц/га застосовуються штучні корми при підгодівлі. Важливого значення має режим годівлі коропів. При одноразовій годівлі коропа неохоче поїдають традиційні комбікорми. Але при застосуванні багаторазової годівлі знизилась витрати кормів на 12-20%. Найефективніше використовуються корми рибою при впровадженні біонічного методу за застосування годівниць "Рефлекс" маятникового типу, ефективність споживання кормів зросла на 20-25%.

Базою для покращення рівня природної рибопродуктивності є вирощування різних видів риби в межах водного дзеркала. На ставах даного підприємства застосовується спільне утримання рослиноїдних риб (білого товстолобика та білого амура) і коропа.

При вирощуванні цьоголітків додатково з коропом на 1 га вирощувальних ставів саджають 40-60 тис.екз молодняка білого товстолобика, 10 тис.екз білого амура.

При спільному вирощуванні дволіток коропа і рослиноїдних риб щільність посадки однорічків складає 1000-1100 екз/га білого товстолобика та 150-500 екз/га білого амура.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Гринжевський М. В. Інтенсифікація виробництва продукції аквакультури у внутрішніх водоймах України. – К.: Світ, 2000. – 190 с.
2. Гринжевський М. В., Андрущенко А. І., Третяк О. М., Грициняк І. І. Основи фермерського рибного господарства. За ред. М. В. Гринжевського. – К.: Світ, 2000. – 340 с.
3. Гринжевський М. В. Аквакультура України. – Львів: Вільна Україна, 1998. – 364 с.
4. Шерман І.М., Гринжевський М.В., Желтов Ю.О. Годівля риб. – К.: Вища освіта, 2001. – 269 с.

УДК 639.371

ШУЛЬГА О.О., СІРОМАХА В.В., магістрант

Науковий керівник – **ГРИНЕВИЧ Н.С.,** д-р вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ОРГАНІЗАЦІЯ ВІДНОВЛЕННЯ ЧИСЕЛЬНОСТІ ОСЕТРОВИХ ВИДІВ РИБ ДЕРЖАВНИМИ ВІДТВОРЮВАЛЬНИМИ КОМПЛЕКСАМИ ТА ФЕРМЕРСЬКИМИ ГОСПОДАРСТВАМИ.

Встановлено масштабність виконання роботи державним підприємством, завданням якого є відновлення чисельності осетрових видів риб та частикових видів у промислових масштабах шляхом вирощування молоді вказаних видів і випуск їх у пониззя р. Дніпро, Дніпровсько-Бузький лиман, інші водні об'єкти загальнодержавного значення. вивчено

удосконалення методик рибо посадкового матеріалу, формування, утримання плідникових і ремонтних стад.

Ключові слова: стерлядь, російський осетер, годівля, нерест, інкубація, додатковий об'єкт розведення, кормова база, басейновий комплекс.

Дніпровський осетровий завод було створено в 1984 році з метою забезпечення відтворення та поновлення запасів чисельності видів осетрових риб: осетр російський, білуга, стерлядь, севрюга у значних об'ємах та шляхом удосконалення сучасних технологій та практик із збереження та відтворення життестійкого рибопосадкового матеріалу, створення та збереження маточного поголів'я, утримання маточних та ремонтних стад, а також як заклад з охорони природи та проведення наукової роботи [2,6].

Дніпровського рибзавод, як основний пріоритет діяльності виділяє роботу відтворення та підрощення молоді осетрових видів риб, випуск її в Пониззя Дніпра, Дніпро-Бузький лиман та інших водних об'єктів загальнодержавного значення які базуються на відновленні популяцій цінних видів риб у промислових масштабах; вирощування племінного рибопосадкового матеріалу.

Територія, яку займає Дніпровський рибзавод, розташована на правобережжі заплави Дніпра, в 6 км від районного центру смт. Білозерка. Загальна площа заводу – 106 га, площа водного дзеркала – 68 га (30 ставів).

На сучасному етапі відтворювальному рибзаводу присвоєно особливий статус, за рахунок того, що, основна частина діяльності направлена на збереження осетрових видів риб, які зареєстровані в Червоній книзі України [1].

Починаючи з 2000 року, на території України, у нашій країні діє повна заборона на промисловий вилов та видання квот осетрових риб в басейнах Чорного та Азовського морів і у внутрішніх водоймах, а також на продаж ікри дикого осетра. Осетрові види риб можна виловлювати лише в незначних кількостях, виключно з метою наукових досліджень та згідно спеціальних дозволів, і лише для проведення робіт по відновленню [3].

Після приєднання України до Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої флори і фауни у 1999 році, що перебуває під загрозою зникнення. За законами міжнародної Конвенції, чорну ікру, як харчовий продукт, так і відтворювальний матеріал, для інкубації, можна добувати виключно з осетрових, вирощених на спеціальних фермах в умовах аквакультури і з необхідним маркуванням.

Впроваджуючи та вводячи у біотехнологію відтворення нові методи ведення виробничих процесів, Дніпровський осетровий завод нині має вагомні результати у вирощуванні та відтворенні аборигенних осетрових видів риб, володіє високими показниками, і з кожним роком їх підвищує [4,5].

Молодь, при досягненні середньої наважки до 40-45 мг, підрощують в критих (ротаційних) басейнах. Зазвичай, басейн для підрощення вміщує 12 тис. екз. молоді. В цих басейнах риба адаптовується, акліматизується до

випуску у природні умови. Початок годівлі за рахунок стартової кормової бази розпочинається із вирощування в умовах відтворювального заводу.

За період роботи Дніпровського рибзаводу у водойми загальнодержавного значення випущено понад 55 млн. екз. молоді осетрових риб.

Підводячи підсумки інформацію що вселення осетрових «Виробничо-експериментальним Дніпровським осетровим заводом ім. академіка С. Т. Артющика» у водойму загальнодержавного значення, а саме пониззя р. Дніпро району Широке плесо Херсонської області, варто зазначити, що вселення проводили цьоголітком стерляді та російського осетра середньою наважкою 1,5 та 2,5 грам відповідно. Згідно плану вселення кількість молоді мала відповідати кількості 1200 екз., проте фактично було вселено 1614,9 тисяч екземпляр, разом з тим відсоток виконання програми щодо вселення осетрових становив понад 134%. Вселення водних біоресурсів відбувалося за участі представників заводу, держрибагенства, екологічної служби Херсонської області та представників місцевого самоврядування.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Алхімов Є.М., Шевченко В.Ю. (2017). Сучасний стан вирощування ремонтних цьоголіток осетроподібних риб (*Acipenseriformes*) в умовах півдня України. *Рибогосподарська наука України*. № 1. С. 52–63.
2. Альпейсов Ш.А. (2016). Особенности выращивания осетровых рыб (стерляди) в бассейнах с артезианской водой. *Известия, научные результаты*. № 3(71). С. 11–17.
3. Білик Г.В., Грудко Н.О. (2019). Дослідження темпу росту цьоголіток стерляді та веслоноса в умовах півдня України. *Водні біоресурси та аквакультура*. № 1. С. 6–18.
4. Грициняк І.І., Симон М.Ю. (2017). Особливості гемопоезу у осетрових видів риб (*Acipenseridae*) (огляд). *Рибогосподарська наука України*. № 2. С. 78–98.
5. Корнієнко В.О., Пругатарьов В.А., Мошнягул К.І. (2018). Визначення оптимальної щільності посадки мальків стерляді (*Acipenser ruthenus*) при формуванні ремонтно-маточних стад. *Водні біоресурси та аквакультура*. № 1. С. 24–33
6. Пашко М.М., Третяк О.М., Колос О.М. (2019). До питання вирощування плідників стерляді (*Acipenser ruthenus* L., 1758) у плавучих садках за природної температури води лісостепу України. *Рибогосподарська наука України*. № 1. С. 48–59.